

LATVIJAS ZINĀTNES PADOMĒ

Pielikums
LZP ZSKK 1996. gada 21. marča
lēmumam

LZP STARPTAUTISKO PASĀKUMU FINANŠĒJUMS
1996. GADĀ
(4. pielikums)

Nr. p. k.	Organizācija	Projekta nosaukums, izpildītāji	Finansējums	
			pieprasītais Ls	piešķirtais Ls
2. Starptautisko konferenču organizēšana*				
7.	Latvijas Nacionālais Botāniskais dārzs	a) Starptautiskā konference, veltīta Nacionālā Botāniskā dārza 40. gadadienai. K. Buivids b) Vācu Dendroloģijas biedrības ekskursijas organizēšana Latvijā (6.—14.08.96., Latvija). K. Buivids c) II Starptautiskā simpozija «Breeding, propagation in vitro and disease resistance of horticultural plants» rakstu krājuma izdošana. K. Buivids	500 500 250	200 200 100
3. Piedalīšanās starptautiskās konferencēs				
1.	LZA Bioloģijas institūts	a) Dānijas Karaliskās veterinārijas un lauksaimniecības Universitātes sēde par kopīgu projektu «Entomopatogēno mikroorganismu izmantošana augu aizsardzībā». Z. Čudare; b) Sanāksme sakarā ar divpusēju līgumu par bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu izstrādāšanu un ieviešanu (Ķīnas TR). I. Zariņš	200 600	— —
2.	Rīgas Tehniskā universitāte	Starptautiskās modelēšanas biedrības SCSI konference «8th European Simulation Symp.» (24.—26.10.96., Itālija). J. Merkurjevs	300	— (1996. g. 2 konferences jau sponsorētas)
3.	Latvijas Organiskās sintēzes institūts	a) Konference «Japan — Northern Baltic Symposium on Synthetic Chemistry» (25.—26.06.96., Helsinki). E. Loža un D. Loža; b) 2. Eiroķīmijas konference par tēmu «Slāpekļa ligandi metālu organiskajā ķīmijā un homogēnajā katalīzē» (9.—14.06.96., Milāna). I. Jovele	600 (2 cilv.) 660	200 (2 cilv.) 120
4.	LU Vēstures institūts	VII Nordiskā konference, veltīta zinātnisko metožu pielietošanai arheoloģijā (7.—11.09.96., Savonlina, Somija). I. Zagorska	260	100
5.	Latvijas Nacionālais Botāniskais dārzs	a) Starptautiskā konference «Propagation of Ornamental Plants» (5.—7.10.96., Bulgarija). I. Bondare; b) II Starptautiskais simpozījs Dendroloģiskajā parkā «Sofijevska» (18.—20.09.96., Ukraina). R. Cinovskis un Dz. Knape; c) II Starptautiskā konference «Pasaules floras dekoratīvo un ārstniecības augu introdukcijas botāniskajos dārzos rezultātu analīze un prognozēšana» (29.—31.05.96., Baltkrievija). A. Svilāns un M. Kreisberga; d) 16. Skandināvijas ģenētiku asociācijas kongress (15.—18.06.96., Turku, Somija). K. Buivids	400 200 (2 cilv.) 300 (2 cilv.) 250	150 160 (2 cilv.) 160 (2 cilv.) 120
6.	Latvijas Biokīmiju biedrība (LMA)	Eiropas 24. Biokīmiju biedrības federācijas (FEBS) kongress (7.—12.07.96., Barselona, Spānija). V. Baumanis	1000	250
7.	Latvijas Vēstures institūts	XIII Starptautiskās aizvēstures un senākās vēstures apvienības rīkotais kongress (8.—14.08.96., Forlī, Itālija). I. Loze	645	200
8.	LZA Polimēru mehānikas institūts	Konference «Kompozīto materiālu mikroskopija III» (1.—3.04.96., Oksforda, Anglija). J. Rodins	302	100
9.	Latvijas Organiskās sintēzes institūts	a) Konference «Electrochem '96» (16.—19.09.96., Bath, Anglija); b) Konference «Organic and Biological Electrochemistry, 2nd International Manuel M. Baizer Memorium Symposium on Organic Electrochemistry in Honor of Prof. Henning Lund» (5.—10.05.96., ASV). B. Turovska	300 300	300 300
10.	LOSI Farmakoloģijas laboratorija	Pasaules 2. kongress par alternatīvo metožu un laboratorijas dzīvnieku izmantošanu dzīvības zinātnēs (20.—24.10.96., Nīderlande). V. Kluša	500	270
11.	LV Koksnes ķīmijas institūts	5. Starptautiskā konference «Jaunās tehnoloģijas celulozes un papīrrūpniecībā» (4.—7.06.96., Zviedrija). A. Treimānis	4500 SEK (Ls 437)	350
12.	LU augu audu kultūru laboratorija	a) 10. Eiropas Augu Fiziologu federācijas (FESPP) kongress (9.—13.09.96., Itālija). D. Gertneris; b) Konference «Progress in crop science from plant breeding to growth regulation» (17.—19.06.96., Ungārija). S. Tomsone	400 400	300 200
13.	LLU Darba vides katedra	24. Vispasaules jaunākās tehnikas un izgudrojumu forums PALEXO-96 (19.—28.04.96., Ženēva, Šveice). G. Moskvins	2000 DM (Ls 748)	200
14.	LLU Augkopības katedra	26. Ziemeļvalstu Graudaugu kongress «The Nordic Cereal Industry towards Year 2000» (12.—15.05.96., Norvēģija). M. Āboliņš	380	300
15.	RTU Tekstila un apģērbu tehnoloģijas institūts	Starptautiska konference «The Textile Institute's 77th World Conference TIWC-96» (21.—24.05.96., Tampere, Somija). I. Ziemele	375	200
16.	Rīgas Tehniskā universitāte	7. Starptautiskā ferītu konference (3.—6.09.96., Francija). J. Jankovskis	302	300
17.	RTU ASTF Vides modeļošanas centrs	Starptautiska konference «XIV Symposium Electromagnetic Phenomena in Nonlinear Circuits» (29.05.—01.06.96., Polija). A. Spalviņš	160 USD	90

Ēvaldam Mugurēvičam —
65

Sopavasara savu 65. dzimšanas dienu svin Latvijas Zinātņu akadēmijas īstenais loceklis, profesors, habilitētais vēstures doktors Evalds Mugurēvičs. Vienlaikus ar nozīmīgo dzīves gadskārtu jubilārs atskatās uz 40 spraigiem radoša darba gadiem Latvijas viduslaiku arheoloģijā un vēsturē.

E. Mugurēvičs dzimis 1931. g. 6. aprīlī bij. Rēzeknes apriņķa Barkavas pagastā zemnieku ģimenē. Jau skolas laikā radusies interese par savas dzimtenes senatni viņu aizveda uz Latvijas universitāti, kurā vēsturnieka diploms iegūts 1956. g. Studiju laika pievēršanās Latvijas viduslaiku izpētei vēlāk kļuva arvien dziļāka un vispusīgāka. Pēc diviem gadiem Latvijas Vēstures muzejā E. Mugurēvičs visu turpmāko mūžu veltī zinātniskajam darbam, strādājot kā arheologs LZA Vēstures institūtā (tag. LU Latvijas vēstures institūts), vasarās organizējot ekspedīcijas un vadot izrakumus, bet ziemās apkopojot pētījumu rezultātus, gatavojot publikācijas, piedaloties konferencēs un vēlāk arī lasot lekcijas studentiem.

Sevišķi spraigi un ekspedīcijām bagāti bijuši 60.—80. gadi, kad uz Daugavas būvēja spēkstacijas, notika rosīga celtniecība pilsētās, izvērās pieminekļu aizsardzības pasākumi, sākās vairāku viduslaiku piļu restaurācija. Pirms zemes darbu uzsākšanas bija jāorganizē arheoloģisko pieminekļu izpēte. Jubilārs vadījis izrakumus gandrīz 20 objektos, tai skaitā 7 viduslaiku pilis (Lokstene, Mārtiņšala, Saldus, Piltene, Dundaga, Rēzekne, Dinaburga), vairākus pilskalnos (Oliņkalnā, Sabilē, Pabērzkalnā, Matkulē, Jersikā), senajās apbedījumu vietās Mārtiņšalā, Biriņos, Krimuldā, Radzēs, Zviedros u. c. Pētījumi devuši jaunu, bagātu materiālu, uz kura balstoties, tapusi vēstures zinātņu kandidāta disertācija, bet 1983. g. aizstāvēts vēstures zinātņu doktora grāds (tagad pielīdzināts habilitētā vēstures doktora grādam).

E. Mugurēvičs ir divu monogrāfiju autors — 1965. g. iznāca pētījums par Austrumbaltijas un kaimiņzemju ekonomiskajiem sakariem 10.—13. gs., bet jaunās arheoloģiskās liecības par Oliņkalna un Lokstenes pilsnovadu 3.—15. gs. pieminekļiem grāmatā apkopotas 1977. g. Bez tam jubilārs sarakstījis vairākus simtus publikāciju — gan zinātniskus, gan populārus rakstus, grāmatu recenzijas; regulāri gatavoī izrakumu pārskati, ikreiz dodot kādu jaunu atziņu Latvijas dzelzs laikmeta un viduslaiku arheoloģijā. Jaunie atklājumi publikācijās un konferencēs pastāvīgi popularizēti ne vien Latvijā, bet arī tuvākās un tālākās ārvalstīs.

Sava darba rezultātā E. Mugurēvičs licis pamatus Latvijas viduslaiku arheoloģijai kā zinātnei mūsu valstī. Pats veicis izrakumus vairākos viduslaiku pieminekļos un savācis nozīmīgu materiālo liecību klāstu, viņš uzrakstījis pirmo apkopojamo pārskatu — nodaļu par 13.—17. gs. arheoloģiskajiem pētījumiem grāmatā «Latvijas PSR arheoloģija» (1974). Turpmākajos gados daudzi nozīmīgi raksti, minētā monogrāfija 1977. g. un doktora disertācija veltīta Latvijas viduslaiku pilim un to materiālās kultūras pamatīgam izvērtējumam. Līdz ar to radīta stabila bāze turpmākai vēsturisko laiku arheoloģijas attīstībai Latvijā.

Vienlaikus ar saspringto zinātnisko darbu E. Mugurēvičs 25 gadus bijis Vēstures institūta Arheoloģijas nodaļas vadītājs. Sajā laikā nodaļa kļuvis par nozīmīgāko senākās vēstures pētniecības centru Latvijā, strauji attīstījusies arheoloģijas zinātne, organizēti plašākie un nozīmīgākie izrakumi, regulāri rīkotas arheologu atskaites sesijas, rediģēti un izdoti astoņi rakstu krājumi «Arheoloģija un etnogrāfija» sējumi, kā arī audzināti nākošie arheologi un vēsturnieki, lasot lekcijas Latvijas universitātes Vēstures fakultātē, vadot studentu prakses, kursa un diplomdarbus. E. Mugurēviča vadībā izstrādātas vairākas zinātņu doktoru disertācijas, viņš bijis oponents vēsturnieku un arheologu zinātniskajiem darbiem ne vien Latvijā, bet arī kaimiņzemēs.

Blakus sasniegumiem arheoloģijā jāmin arī jubilāra devums Latvijas viduslaiku vēsturē, gatavojot komentārus senākajiem rakstījumiem avotiem. E. Mugurēviča apkopotās jaunās arheoloģiskās liecības būtiski papildina un palīdz labāk izprast senrakstu vēstījumu. Viņa darbs ar Indriķa hroniku, sarakstot plašu ievadu un komentārus šī rakstu pieminekļa jaunajam tulkojumam 1993. g., izpelnījies augstu sabiedrības novērtējumu — Latvijas Kultūras fonda Spīdolas balvu. Ievērotas arī jubilāra ārzemju publikācijas, par kurām 1994. g. piešķirta Baltijas studiju veicināšanas asociācijas (AABS) prēmija.

E. Mugurēvičs ir radošo spēku briedumā — viņš ir ievēlēts par Latvijas vēstures zinātņu Nacionālās komitejas prezidentu, turpinās Jersikas pilskalna arheoloģiskā izpēti, top monogrāfija par Mārtiņšalas pieminekļiem, tiek gatavoti plaši komentāri Atskaņu hronikai. Kolēģi vēl jubilāram labu veselību un vēl daudz radoša darba gadu!

IEVA OSE

Dienā, kad arheologu šaurajā, bet omulīgajā telpā bijušie un esošie kolēģi ar ziediem sveica jubilāru, atcerējās nopietnus un nenopietnus notikumus jubilāra dzīvē un kopējās studiju un darba gaitās, arī «Zinātnes Vēstnesis» vēlēja laimes savam pirmajam un vienīgajam redkolēģijas vadītājam, cerot arī turpmāk uz tik pat aktīvu līdzdalību un ieinteresētību laikraksta veidošanā. Runas tika uz brīdi pārtrauktas, lai ļautu jubilāram nopūst svečītes lielajā klingerī un lai neatkārtotos fofos, kas notika cita ievērojama arheologa un arī «Zinātnes Vēstnesis» redkolēģijas locekļa Jāņa Graudaņa jubilejā, kad runātāji pat nepamanīja sveces izdegam.

Jubilāram novēlēja īstenot senu ieceri, pie kuras viņš strādājis paralēli darbam pie Indriķa hronikas komentāriem, kā arī visu valstu arhīvos un bibliotēkās, kur viņam izdevies būt — profi, apkopot pasaulē atrodamās ziņas par Latvijas viduslaiku vēsturi.

«ZINĀTNES VĒSTNESIS»

